

Målenheten

Åsa Nord, asa.nord@dom.se

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet *Ett särskilt hedersbrott* (SOU 2020:57)

Diarienummer Ju2020/03640

Inledning

Betänkandet är utförligt, välskrivet och bra motiverat, varför det i huvudsak tillstyrks. I det nedanstående gör tingsrätten dock några reflektioner.

Ett särskilt hedersbrott

Som utredningen konstaterar kan ”heder” definieras på flera olika sätt och begreppet ”heder” förekommer redan i svensk lagstiftning både i civil- och straffrättsligt sammanhang. Det är därför inte ett alldeles lätt begrepp att hantera. Dessutom tillkommer den svårigheten att ”heder” kan ha olika innebörd i olika samhällsliga sammanhang. I allt väsentligt står dock ”heder” för något som kan uppfattas som positivt.

Hedersrelaterat våld och förtryck är däremot självklart oacceptabelt. En särskild lagreglering som tar sikte på hedersmotiv

riskerar dock att tangera gränsen för vad som kan anses vara diskriminerande. Hedersrelaterat våld och förtryck har ofta en koppling till både religion och kultur. Förslaget att införa ett särskilt hedersbrott är därför, enligt tingsrättens mening, komplext och inte helt okontroversiellt. Fråga är om inte hedersproblematiken i tillräckligt hög grad kan beaktas inom ramen för befintlig straffrättslagstiftning, särskilt mot bakgrund av införandet av den särskilda straffskärpnings-grunden för brott med hedersmotiv. Den nya straffskärpnings-grunden trädde i kraft den 1 juli 2020. En utvärdering av genomslaget av denna nya bestämmelse hade varit av intresse innan införandet av ett särskilt hedersbrott övervägdes.

Tingsrätten har inga synpunkter på förslaget som sådant att ett särskilt hedersbrott kopplas till de s.k. fridskränkningssbrotten i 4 kap. brottsbalken eller att brottet görs helt självständigt i förhållande till nuvarande 4 kap. 4 a § brottsbalken. Tingsrätten har inte heller några synpunkter på utredningens förslag till formulering av hedersmotivet, särskilt med hänsyn till att det bör motsvara definitionen i den nya straffskärpningsbestämmelsen i 29 kap. 2 § 10 brottsbalken. Slutligen har tingsrätten inte några synpunkter på föreslagen straffskala.

Höjning av minimistraffet för grov kvinnofridskränkning och grov fridskränkning

Tingsrätten instämmer i utredningens resonemang och slutsatser.

Kontaktförbud

Mot bakgrund av att Europarådets expertgrupp Grevio, som granskat Sveriges genomförande av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen), rekommenderat Sverige att bygga ut systemet med kontaktförbud, så instämmer tingsrätten med utredningens resonemang och slutsatser när det gäller utvidgat kontaktförbud med elektronisk övervakning som en förstahandsåtgärd, ändringen i straffskalan, sloandet av väsentlighetskravet avseende gemensam bostad och att ingen ändring bör ske av bestämmelsen om särskilt utvidgat kontaktförbud med avseende på geografiskt område.

I detta yttrande har deltagit lagmannen Lars-Erik Bergström, rådmännen Hans Holback, Lars Vestergren, Åsa Nord (referent), Mats Torgils, Katarina Lindström, Petter Granqvist, Karin Hellmont och Susanne Österlund samt tingsfiskalerna Johan Corell och Beatrice Norin.

Lars-Erik Bergström

Åsa Nord